

Odla utan glyfosat, 13 J

Krav & rekommendationer

Modulunderlag

Arbetsgång

Översiktlig beskrivning av modulen

1. Beskriva gårdens nuvarande användning av glyfosat
2. Belysa behov av ändrade odlingsstrategier vid ett förbud **eller** begränsad användning av glyfosat
3. Diskutera möjliga alternativa lösningar utifrån:
 - jordbearbetning
 - grödval
 - nyttjande av mellangrödor
 - ändrad herbicidstrategi
 - fler alternativ ...

Mål för modulen

1. Öka kunskapen om metoder för att minska behov av glyfosat
2. Diskutera förväntade effekter vid begränsad användning eller totalförbud mot glyfosat
3. Beräkna maskinkostnader, tidsåtgång och dieselförbrukning för ett eller flera alternativ utan glyfosat
4. Översiktligt uppskatta hur kväveutlakningen påverkas av ett förbud mot glyfosat
5. Tillsammans med lantbrukaren ta fram en åtgärdsplan med rimliga ekonomiska strategier för ett eventuellt glyfosatförbud (3-5 punkter)

Före rådgivningen.....

Lantbrukaren bör förbereda

- Växtodlingsplan med uppgift om gårdens dominerande växtföljder.
- Analysresultat av jordart och multhalter på fälten, eller lantbrukarens uppskattning.
- Sprutjournal
- **Årlig glyfosatförbrukning, 3 år bakåt**

Under besöket

- Översiktskarta som visar förekomst av problemogräs på gården.
- Nuvarande strategier för jordbearbetning
- Tillgänglig maskinpark för kemisk och mekanisk ogräsbekämpning på gården.
- **Huvudsakliga tidpunkter för glyfosatanvändning t ex tidig/sen höst, vårbruk, sommar**

Gårdsbesöket....steg 1-6...

1. Bakgrund om glyfosatprocessen

Diskutera beslutsprocessen inom EU kring glyfosat och att det finns skäl och möjligheter att använda alternativa och kompletterande metoder, oberoende av vilka bestämmelser som kommer att gälla framöver.

Ta hjälp av bildspel – del 1

2. Gå igenom vilka användningsområden för glyfosat på gården (Nuläge)

Exempelvis :

- Kontroll av rotogräs efter skörd
- Brytning vall eller träda
- Avdödning av fång- eller mellangröda
- Hantering av spillsäd, spillraps, och annan icke önskvärd kulturgröda efter skörd eller innan ny gröda etableras
- Hantering av ört- och gräsogräs innan etablering av ny gröda
- Bekämpning av ogräs mellan sådd och uppkomst av ny gröda
- Avdödning av ogräshärdar för minskad fröspridning

3. Diskutera åtgärder som kan behöva göras för att klara odlingen utan eller med lite glyfosat

När det gäller bearbetning kan följande frågor behöva diskuteras:

- Bästa tidpunkt och redskapsval
- Maskinkostnad och tidsåtgång för olika moment
- Effekter av förändrad strategi såsom ökad kvickrotsförekomst och årsmånsvariation
- Regeluppfyllnad t ex krav på grön mark i södra Sverige
- Bästa möjliga teknik och förutsättningar för glyfosat
- Förändrad växtföljd

4. Möjligheten att **ändra herbicidinsatserna** för arter som: tistel, kvickrot, åkermolke, gråbo, hästhov, spillraps och renkavle
5. Använd **Excel-modulen** för att räkna på maskin- och arbetskostnader, dieselförbrukning, kväveutlakning etc. För nuläget och 1-2 alternativ. Antingen görs beräkningen för hela gården eller enskilt skifte.
6. En **rundvandring** på gården kan vara lämplig, speciellt om rådgivaren inte varit där tidigare.

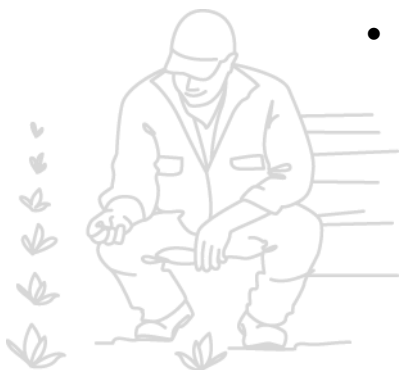
Efter gårdsbesöket....

Krav på dokumentation

Rådgivningsdokumentet ska innehålla:

- Beskrivning av nuvarande odlingsstrategier med hänsyn till ogrässituationen och användningen av glyfosat
- Föreslagna förändringar och åtgärder, de 3-5 viktigaste punkterna
- Påverkan på maskinkostnader och tidsåtgång i 1-2 alternativ jämfört med nuläget
- Påverkan på kväveutlakningen av ändrade strategier i 1-2 alternativ
- Uppdaterad rådgivningsplan

Tänkt registrering GNW-adm

- Uppgifter om gårdens odling, växtföljd och växtskyddsanvändning och möjligheter till alternativ till glyfosat enligt flervälsfrågor i GNWadm
- Nyckeltal för drivmedelsförbrukning, arbete och kväveläckage för nuläge och 1-2 alternativ
- Om rådgivningsplanen och/eller bakgrundsbeskrivningen har ändrats ska det registreras.

Erfarenheter från testrådgivningar

11 st gårdar – december 2020

Skåne – 2 st, växtodling, spannmål, radodlat

Kalmar – 1 st, vall, majs

Östergötland – 6 st, spannmål respektive vall

Uppland – 2 st, spannmål

Synpunkter +/-

- Rolig modul att göra och lantbrukarna uppskattade den
- Lätt och intressant diskussion med lantbrukaren
- Beräkningar tog mer tid än beräknat
- Mycket uppgifter fylla i kalkylarket innan man kommer igång
- Svårt komma till praktiska och konkreta råd
- Häftet Maskinkostnader är bra att ha med
- Bättre återkomma till lantbrukaren när hen läst rapporten, främst vid digitalt gårdsbesök
- Tveksam till att rundvandring på gården behövs
- Förklarande texter till bildspelet
- Föreslagen tidsåtgång för modulen räcker inte
- Kräver mycket baskunskaper om bearbetningsteknik och växtskydd av rådgivaren

Förändringar som gjorts

- Tidsåtgången har höjts, från 8 till 10 tim per modul
- Excelarket har förenklats med färre alternativ
- Bildspelet har kompletterats med texter
- Mall för rådgivarbrev finns

Glyfosatfritt vallbrott

**Jordbruks
verket**

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden